

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ZDROWIA¹⁾
z dnia.....2005 r.**

w sprawie określenia wzorcowego statutu uzdrowiska i obszaru ochrony uzdrowiskowej

Na podstawie art. 19 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1399) zarządza się, co następuje:

§1.

Wzorcowy statut uzdrowiska określa [załącznik nr 1](#) do rozporządzenia.

§2.

Wzorcowy statut obszaru ochrony uzdrowiskowej określa [załącznik nr 2](#) do rozporządzenia.

§3.

Tymczasowy statut opracowywany przez gminy mające status uzdrowiska przed wejściem w życie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych, wymaga uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw zdrowia.

§4.

Traci moc uchwała Nr 168 Rady Ministrów z dnia 28 maja 1968 r. w sprawie wzorcowego statutu uzdrowiska (M.P. Nr 27, poz. 174).

§5.

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

¹⁾Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej – zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 134, poz. 1439).

Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi realizację upoważnienia z art. 19 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (Dz. U. Nr 167, poz. 1399), która stanowi, iż Minister właściwy do spraw Zdrowia określi wzorcowy statut uzdrowiska i wzorcowy statut obszaru ochrony uzdrowiskowej, kierując się potrzebą ustalenia jednolitych reguł stanowiących podstawę działania uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej w całym kraju.

Statut uzdrowiska /obszarów ochrony uzdrowiskowej/ i określone w nim strefy ochrony uzdrowiskowej są kluczowym dla sprawnego działania uzdrowiska/obszarów ochrony

uzdrowiskowej/ dokumentem, gwarantującym prowadzenie na terenie miejscowości, posiadającej status miejscowości uzdrowiskowej/obszaru ochrony uzdrowiskowej/ lub będącej w przyszłości potencjalnym uzdrowiskiem, gospodarki w sposób zachowujący walory lecznicze tego terenu, w szczególności leczniczych surowców naturalnych. W celu bezpośredniej ochrony środowiska naturalnego i walorów leczniczych uzdrowiska, integracyjną częścią statutu są określone w nim strefy ochrony uzdrowiskowej, których znaczenie dla lecznictwa uzdrowiskowego zostało określone ustawą, a które winno zostać uszczegółowione w statucie.

Strefa "A" ochrony uzdrowiskowej w uzdrowisku jest obszarem, w którym odbywa się lub będzie się odbywać proces leczniczy i stanowi najbliższe otoczenie obiektów i urządzeń leczniczych, takich jak zakłady przyrodolecznicze, pijalnie wód, tężnie, inhalatoria, łaźienki. Minimalna wielkość obszaru strefy "A" powinna być nie mniejsza niż 80 - 100 ha. Wielkość ta wynika z długoletnich obserwacji i badań instytutu balneoklimatycznego, jak również możliwością zapewnienia wskaźnika terenów zieleni urządzonej w wysokości 75% z równoczesną możliwością lokalizacji obiektów i urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego.

Strefa "A" ochrony uzdrowiskowej w uzdrowisku/ na terenie obszaru ochrony uzdrowiskowej/ jest wyodrębniony w celu bezpośredniego kształtowania przestrzeni terapeutycznej w uzdrowisku. Dlatego też w ustawie zawarte są czynności zabronione do realizacji w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej, zwłaszcza dla bezpośredniej centralnej strefy „A” w której zapewnić należy realizację lecznictwa uzdrowiskowego. Niezmiernie istotnym czynnikiem jest zapewnienie w miejscowości uzdrowiskowej /obszarze ochrony uzdrowiskowej/odpowiednio wielkich terenów zieleni urządzonej, wskaźnik terenów zieleni urządzonej to jest nieutwardzonej i nie zabudowanej w obszarze „A” ochrony uzdrowiskowej winien wynosić od 75% powierzchni całego obszaru "A". Wiąże się z tym również bezpośrednio wielkość działek budowlanych, których powierzchnia minimalna winna się kształtować w granicach 0,25 ha. Taka wielkość działek pozwoli na lokalizację obiektów sanatoryjnych, szpitali, pensjonatów z częścią leczniczą przy równoczesnej możliwości zachowania wskaźnika terenu zieleni urządzonej. Dotyczy to nowych podziałów działek w tej strefie.

Strefa "B" ochrony uzdrowiskowej tworzy otulinę ochronną dla strefy „A” ochrony uzdrowiskowej i ma na celu kształtowanie odpowiednich warunków środowiskowych uzdrowiska /obszaru ochrony uzdrowiskowej/. Granice obszaru strefy „B” generalnie powinny pokrywać się z granicami miasta, części miasta lub wioski. Rozciągnięcie jej poza granice gminy wymaga zgody sąsiedniego samorządu.

Na obszarze tym powinny się znajdować obiekty przeznaczone do zamieszkania przez kuracjuszy, takie jak sanatoria bez zakładów przyrodoleczniczych, pensjonaty, hotele itd., a także przestrzenie przeznaczone dla obsługi uzdrowiska i mieszkańców.

W obszarze tym powinny się znajdować obiekty służące turystyce, zwłaszcza uzdrowiskowej. Ważnym dla tej strefy jest utrzymanie prawidłowych wskaźników terenu biologicznie czynnego, kształtującego się na poziomie 55% oraz działek o min. powierzchni 0,15 ha. Przy określaniu wielkości terenów zieleni urządzonej, jak też wielkości działek w poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej, pozwalającej zapewnić odpowiedni poziom i utrzymanie lecznictwa uzdrowiskowego, Minister Zdrowia korzystał ze zleconych opracowań wydziału architektury politechniki krakowskiej.

Obszar strefy "C" ochrony uzdrowiskowej obejmuje obszary stref "A" i "B" ochrony uzdrowiskowej oraz przylegający do nich teren niezbędny do zapewnienia ochrony miejscowego klimatu i krajobrazu, pełni rolę otuliny całego uzdrowiska, której zdaniem są:

- ochrona uzdrowiska przez zanieczyszczeniem powietrza, wody,
- ochrona właściwości leczniczych klimatu,
- ochrona krajobrazu,
- ochrona przed hałasem i niepokojem optycznym,
- rezerwowanie terenów pod urządzenia sportowe i rekreacyjne takie jak: sztuczne zbiorniki wodne, szlaki turystyczne i trasy spacerowe- pieszce, narciarskie, rowerowe konne i inne położone w pewnej odległości od terenów leczniczych uzdrowiska, ale dostępne dla kuracjuszy,
- zapewnienie odpowiedniego współczynnika lesistości terenu, a także prawidłowego z punktu widzenia potrzeb wypoczynku, sposobu prowadzenia gospodarki leśnej(uzdrowiskowe parki leśne),
- ewentualna rezerwa terenów pod budowę zaplecza mieszkaniowego oraz gospodarczego dla uzdrowiska,
- ochrona przed wprowadzaniem w obszar sąsiadujący z uzdrowiskiem albo obszarem ochrony uzdrowiskowej funkcji kolizyjnych.

Jednym z podstawowych warunków istnienia odpowiednich właściwości środowiska naturalnego w miejscowości uzdrowiskowej obszarze ochrony uzdrowiskowej/, a tym samym prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego, oprócz posiadania surowców leczniczych i klimatu, jest przede wszystkim posiadanie znacznych powierzchni terenów urządzonej zieleni.

Generalnie zakładać należy, że na jednego kuracjusza należy przewidywać teren zieleni urządzonej o powierzchni co najmniej 500 m², w uzdrowisku, w pobliżu którego znajdują się duże

kompleksy leśne, w uzdrowisku działającym w oparciu o park zdrojowy, co najmniej 700 m². Wielkość tych terenów powinna w całości znajdować się w obszarze „A” ochrony uzdrowiskowej.

Statut uzdrowiska powinien bezpośrednio korespondować z wyznaczonymi obszarami ochrony uzdrowiskowej, koncepcją programowo – przestrzenną, a także projektem planu zagospodarowania przestrzennego lub koncepcją zagospodarowania przestrzennego obszarów „A”, „B”, i „C” ochrony uzdrowiskowej.

Stąd im mniejszy obszar strefy „A” ochrony uzdrowiskowej, tym bardziej surowe rygory odnośnie realizowanych w nim funkcji.

Statut uzdrowiska określa ponadto ściśle kierunki lecznicze dla danego uzdrowiska oraz określa ilość urządzeń lecznictwa uzdrowiskowego zlokalizowanych na terenie uzdrowiska.

Ze względu na to, że istniejące statuty w uzdrowiskach były uchwalone w większości przed 35 laty, stały się częściowo nieaktualne i nie stanowią spójności z planami zagospodarowania przestrzennego, opiniowanymi przez Ministra Zdrowia, zachodzi pilna potrzeba opracowania w większości miejscowości uzdrowiskowych nowych statutów, gdyż brak ich w chwili obecnej nie pozwala na sprawowanie w pełnym zakresie nadzoru sprawowanego przez Ministra Zdrowia nad miejscowościami uzdrowiskowymi i ich rozwojem.

Statut uzdrowiska jest jedną z głównych podstaw działania uzdrowiska. Ma za zadanie utrzymanie walorów miejscowości uzdrowiskowej dla obszaru, dla którego został uchwalony.

W ostatnim czasie obserwuje się znaczne zaangażowanie inwestycyjne w uzdrowiskach w szczególności w strefie „A” przeznaczonej do bezpośredniego lecznictwa. Brak aktualnych statutów utrudnia Ministrowi Zdrowia reagowanie na niewłaściwe lokalizacje inwestycyjne w uzdrowiskach. Obserwuje się ponadto, że niektóre uzdrowiska przeobrażają się, zatracając walory uzdrowisk, poprzez wprowadzanie do strefy ochrony uzdrowiskowej „A” obiektów nie związanych z lecznictwem uzdrowiskowym takich jak, budownictwo jednorodzinne, wielorodzinne, parkingi wolnostojące garaże itp. Spowodować to może w konsekwencji w najbliższych latach utracenie statusu miejscowości uzdrowiskowej przez niektóre uzdrowiska, a tym samym znaczne zmniejszenie liczby znanych uzdrowisk w Polsce, co w konsekwencji spowoduje ograniczenie bazy lecznictwa uzdrowiskowego.

Opracowanie i uchwalenie statutów określających rzeczywistość, aktualną sytuację, istniejącą obecnie w gminach uzdrowiskowych, pozwoli na prawidłowy nadzór ze strony Ministra Zdrowia nad lecznictwem uzdrowiskowym, wyeliminuje nieprawidłowy rozwój strefy „A” wyznaczonej wyłącznie do prowadzenia lecznictwa uzdrowiskowego, poprzez lokalizację obiektów związanych z lecznictwem uzdrowiskowym i obiektów mu współtowarzyszących, pozwoli uchronić bazę lecznictwa uzdrowiskowego oraz zagwarantuje ochronę unikalnych surowców leczniczych. Stworzy równocześnie możliwość dynamicznego rozwoju miejscowości uzdrowiskowych w pozostałych strefach ochrony uzdrowiskowej, nie tylko pod względem lecznictwa uzdrowiskowego, ale również turystycznego i wypoczynkowego.

Opracowanie wzorcowego statutu uzdrowiska/ obszaru ochrony uzdrowiskowej/ stało się koniecznością nie tylko ze względu na delegację ustawową, ale w celu ujednoczenia danych w nim zawartych dla wszystkich uzdrowisk w Polsce.

Rozporządzenie określa wymogi dla potencjalnych uzdrowisk, określając strefy ochrony uzdrowiskowej podobnie jak w uzdrowiskach istniejących. Statut obszarów ochrony uzdrowiskowej nie obejmuje wykazu zakładów lecznictwa uzdrowiskowego, które będą realizowane w przyszłości, a co za tym idzie nie obejmuje nadzoru nad lecznictwem uzdrowiskowym realizowanym przez Ministra Zdrowia i Wojewodę.

Ponieważ ustawa przewiduje opracowanie operatów uzdrowiskowych przez gminy posiadające status uzdrowiska przed wejściem w życie ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych, w przeciągu 3 lat, koniecznym staje się przy opracowaniu tymczasowego statutu uzdrowiska uzyskanie pozytywnej opinii Ministra Zdrowia co do zarysu stref ochrony uzdrowiskowej.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1) Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Rozporządzenie będzie oddziaływało na 43 gminy uzdrowiskowe, na terenie których znajdują się miejscowości uzdrowiskowe, w których prowadzi się lecznictwo uzdrowiskowe oparte na naturalnych surowcach leczniczych oraz na obszary ochrony uzdrowiskowej w potencjalnych uzdrowiskach.

2) Konsultacje społeczne

Projekt zostanie przekazany do konsultacji następującym podmiotom: Naczelna Rada Lekarska, Naczelna Rada Pielęgniarek i Położnych, Naczelna Rada Aptekarska, Krajowa Rada Diagnostów Laboratoryjnych, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych, Sekretariat Ochrony Zdrowia Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, Federacja Związków Zawodowych Pracowników Ochrony Zdrowia, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy, Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych, Krajowy Sekretariat Ochrony Zdrowia NSZZ „Solidarność 80”, Forum Związków Zawodowych, Unia Uzdrawisk Polskich, Unia Metropolii Polskich, Związek Powiatów Polskich, Związek Miast Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP, Unia Miasteczek Polskich, Konwent Marszałków RP, Federacja Związków Gmin i Powiatów RP, Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego, Związek Zawodowy Uzdrawisk Polskich „Solidarność”, Związek Zawodowy Uzdrawisk Polskich „OPZZ”, Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych Lewiatan, Związek Pracodawców Niepublicznej Opieki Zdrowotnej, Polskie Stowarzyszenie Dyrektorów Szpitali, Stowarzyszenie Menadżerów Opieki Zdrowotnej STOMOZ, Federacja Związków Pracodawców Zakładów Opieki Zdrowotnej, Konfederacja Pracodawców Polskich, Związek Rzemiosła Polskiego Business Centre Club – Związek Pracodawców, Stowarzyszenie Gmin Uzdrawiskowych R.P, Izba Gospodarcza Uzdrawisk Polskich, Katedra i Zakład Balneologii i Medycyny Fizykalnej Materii CM w Bydgoszczy UMK w Toruniu, Fundacja Stefana Batorego, Koalicja na Rzecz Pacjentów „Mam prawo do Zdrowia” oraz opublikowany na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia.

3) Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet centralny i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowane rozporządzenie nie spowoduje kosztów dla sektora finansów publicznych.

4) Wpływ regulacji na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało negatywnego wpływu na rynek pracy, w przypadku powstania nowych uzdrawisk spowoduje zwiększenie miejsc pracy.

5) Wpływ na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki

6) Wpływ na sytuację i rozwój regionów

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów. Powstanie nowych uzdrawisk będzie miało pozytywny wpływ na rozwój regionów.

7) Wpływ regulacji na ochronę zdrowia i zmniejszenie ryzyka chorób

Regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na ochronę zdrowia i zmniejszenie ryzyka chorób

8) Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Regulacja nie jest objęta zakresem prawa Unii Europejskiej